

Utbildningsnämnden

Tjänsteskrivelse - Förbättrad tillgång till verksamhetslokaler för civilsamhället och föreningslivet

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden skickar vidare förslag om förflyttning av budgetmedel (lokalersättning) till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning

Idag hyr utbildningsnämnden alla sina verksamhetslokaler av Kommunfastigheter 24 h per dygn 365 dagar om året dvs 8760 h/år. Verksamheterna nyttjar lokalerna ungefär 12 h per dygn i 220 dagar om året dvs. 2640 h/år. Det innebär att utbildningsverksamheterna betalar hyra för 6120 h/år som inte nyttjas och som blir kostnadsdrivande i form av höga lokalbidrag vilket i stället skulle kunna läggas på barnomsorgs- och/eller skolpeng. Utifrån ett kommunperspektiv borde vissa av lokalerna i stället finnas tillgängliga för civilsamhället och föreningslivet på kvällar och helger.

Bakgrund

En kommun kan välja ett av två sätt att ersätta fristående förskolor och skolor för lokalkostnader. Antingen så betalar kommunen full kostnadsersättning för de fristående verksamheternas lokaler vilket kan vara vanskligt om den fristående förskolan eller skolan har dyra lokaler med få barn/elever.

Den andra modellen, som Knivsta kommun använder sig av idag, baseras på kommunens egna kostnader. I detta fall adderas alla hyreskostnader för ett kommunalt verksamhetsområde ex. förskolor och divideras sedan med antalet barn som finns i kommunens verksamheter. Härigenom får vi fram en lokalpeng per barn. Denna peng ska sedan betalas per barn i fristående verksamheter. Detta kan bli utmanande om antalet barn i den kommunala verksamheten minskar samtidigt som antalet barn i fristående verksamheter ökar, det ger i detta fall en högre lokalpeng per barn i fristående verksamheter utan att deras omkostnader ökat samtidigt som den kommunala pengens utarmas då mer medel går åt till lokalersättning. Denna princip gör att vi inte får jämlika verksamheter utifrån respektive förutsättningar eftersom kommunen alltid står kvar med ansvaret att erbjuda förskola till alla som önskar plats.

Vid en granskning av tillgängliga hyressiffror för fristående verksamheter visar det att hyrorna ligger på mellan 35–59 % av summan verksamheterna får i lokalersättningar. Flertalet ligger under 50% vilket skapar en ojämlikhet mellan kommunala och fristående verksamheter.

Om utbildningsnämnden skulle minska sitt hyresåtagande på en enhet per kommunal enhet (Adolfsbergsskolan i Alsike, Högåsskolan i centrala Knivsta, Lagga förskola och skola i Lagga samt Långhundra förskola och skola i Långhundra) så skulle det minska hyran med ca 22 000 000 kr, enligt 2023 års prissättning, och därmed minska lokalbidraget för förskolan med ca 500 000:- och för grundskolan med ca 3 800 000:- vilka istället skulle kunna fördelas ut i form av en höjd barnomsorgs- och skolpeng till alla verksamheter, såväl kommunala som fristående.

Genom att flytta vissa av lokalkostnaderna för kommunala verksamheter till Lokalförsörjning, Fritid och Kultur eller Kommunfastigheter så frigörs medel för att utjämna obalansen mellan olika huvudmän.

Vid en sådan justering är det viktigt att ta höjd för att hyrorna kan öka mer än de generella uppräkningsarna för det kontor som ska ta över hyreskostnaderna. Detta har skett mer obemärkt idag då utbildningsnämnden fått täcka de ökade kostnaderna med sin budget.

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja

Nej

Enligt FN är alla under 18 år att betrakta som barn

Förklara oavsett svar.

Likvärdig förskola och skola: Genom att jämna ut de ekonomiska förutsättningarna mellan kommunala och fristående alternativ blir utbildningen mer likvärdig oavsett huvudman vilket kommer att gynna barn och elever.

Om, ja fortsätt med frågorna.

2. Hur har barns bästa beaktats?

En ökad likvärdighet gynnar alla barns och elevers lärande.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

De fristående alternativen kan uppleva detta som en ekonomisk begränsning för sin verksamhet.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.